

T.C. Resmî Gazete

Tesis tarihi: 7 Teşrinievvel 1336

*İdare ve yazı işleri için
Başvekâlet Müdevvenat Müdürlüğüne
müracaat olunur.*

27 ŞUBAT 1930
PERŞEMBE

SAYI: 1435

KANUNLAR

13 Mart 1329 tarihli İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun 86 ve 133 üncü maddelerile 144 üncü maddesinin 4 üncü fıkrasının ikinci babını tadil eden kanun

Kanun N° : 1561

Kabul tarihi 20/2/1930

Madde 1 — Meclisi umumilerce kabul edilen vilâyet bütçeleri valiler tarafından Dahiliye vekâletine irsal olunur. Bu bütçeler alâkadar Maarif, Sıhhiye, Nafia, İktisat ve Dahiliye Vekâletleri mümessillerinden mürekkep bir komisyonda tetkik ettirildikten sonra İcra Vekilleri Heyetinin kararı ve Reisi-cümhurun tasdiki ile tatbik olunur.

Madde 2 — Dahiliye Vekâletinde içtima edecek olan bu komisyonda bütçelerin tevdi tarihinden itibaren bir ay zarfında ve İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun 84 üncü maddesi ahkâmı dairesinde tetkiki icap eder. Komisyonun mesaisi ihzaridir. İhtilâflı hususat İcra Vekilleri Heyetince nihai karara iktiran eder.

Madde 3 — Fasıldan fasla münakale icrası, birinci ve ikinci maddelerde muharrer usul dairesinde tetkik ile olur.

Madde 4 — Meclisi umumiler gelecek sene bütçesile birlikte meclise verilen geçen sene hesabı kat'isini ve bu bapta encümeni vilâyetlerce tanzim olunacak mazbatayı tetkik ederek karar ittihaz eyler. Bu hesabı kat'iler vali tarafından Dahiliye Vekâletine irsal ve tasdik olunmak üzere Divanı Muhasebata tevdi olunur.

Madde 5 — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 6 — Bu Kanunun ahkâmını icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

22/2/1930

İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun muaddel 116 ve 140 ıncı maddelerinin tadiline dair kanun

Kanun N°: 1562

Kabul tarihi: 20/2/1930

Madde 1 — İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun muaddel 116 ıncı maddesi berveçizir tadil olunmuştur:

Meclisi Umumî azalarına devamı müzakere müddetince yevmî beş liradan on liraya kadar muhassasat ve şehri sekiz bin kuruş üzerinden harcırah verilir.

Madde 2 — Mezkûr kanunun muaddel 140 ıncı maddesi âtideki şekilde tadil edilmiştir:

Vilâyet encümenleri azasına meclisi umumî kararile şehri 75 liradan 150 liraya kadar tahsisat verilir.

Meclisi umumilerce tayin ve takdir olunacak muhassasat ve tahsisat miktarı Dahiliye Vekâletince tasdik olunur.

Madde 3 — Bu Kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

Madde 4 — Bu Kanunun hükümlerini icraya Dahiliye Vekili memurdur.

22/2/1930

Türk Ocakları Merkez Heyetince aktebilecek istikraza Maliye Vekilinin kefaleti mezuniyetine dair kanun

Kanun N°: 1563

Kabul tarihi: 20/2/1930

Madde 1 — Her sene tertip edilmekte olan piyango hasılatı karşılık olmak üzere Türk Ocakları Merkez Heyetince

yüz yirmi beş bin liraya kadar aktedilecek istikraza kefalet etmeğe Maliye Vekili mezundur.

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu Kanunun ahkâmını icraya Maliye Vekili memurdur.

22/2/1930

— II —

1929 senesi bütçesi munzam tahsisat ve münakala kanunu

Kanun N°: 1564

Kabul tarihi: 20/2/1930

Madde 1 — 1929 senesi Düyunu Umumiye bütçesinin 241 inci faslının birinci mürettebatı seneviye maddesine (1 000 000) lira munzam tahsisat olarak ilâve edilmiştir.

Madde 2 — 1929 senesi bütçesinin merbut cetvelde yazılı fâsıl ve maddeleri arasında (510 585) liralık münakale icra edilmiştir.

Madde 3 — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 4 — Bu Kanunun hükümlerini icraya Maliye Vekili memurdur.

22/2/1930

Cetvel

Fasıl	Madde	Muhassasatın nev'i	Tenzili lâ-zım gelen	Zamın lâ-zım gelen
Maliye Vekâleti				
191	1	Komisyonlar ücreti	35 000	
208		Masarifi gayri melhuza		25 000
187	1	Memurlar harcırahı		10 000
Yekûn			35 000	35 000
Dahiliye Vekâleti				
A/347		Tâbiyet kalemi masrafı	3 700	
355	1	Nüfus kuyudunun tamir ve teclidi	1 000	
356		Avrupa Harcırahı	5 000	
357		Tahsil ve staj için Avrupaya gönderilecek memur masrafı	5 000	
358		Tatbikat kursu masrafı	14 000	
342	1	Merkez tenvir ve teshini		1 300
343		« müteferrikası		200
347		Vilâyat «		9 000
348	1	Bedeli icar		6 000
349	1	Mamurlar harcırahı		12 200
Yekûn			28 700	28 700

Posta, Telgraf ve Telefon U. M.

400	2	Melzemei fenniye	8 000	
	3	İşletme	26 000	
Fasıl yekûnu			34 000	

Fasıl	Madde	Muhassasatın nev'i	Tenzili lâ-zım gelen	Zamın lâ-zım gelen
401	2	Malzeme ve işletme	13 885	
393		Vilâyat müteferrikası		13 000
394	3	Defatir ve evrakı matbu		10 100
399	2	Bendiye		3 785
402		Kıymetli evrak		20 000
406		Avrupa harcırahı		1 000
Yekûn			47 885	47 885

Maarif Vekâleti

694		Tetkik ve ilmî rehberler telif ve tercüme ücretile mecmualar mükâfatı ve ilmî komisyonlar hakkı huzur ve harcırahı	5 000	
702		Meslek mektepleri masrafı	6 000	
703	1	Kütüpaneler masrafı	2 000	
	2	Rasatane masrafı	1 000	
Fasıl yekûnu			3 000	
705		Levazıma tesisiye	3 000	
706		Mektep kütüpanesine alınacak kitaplar bedeli	3 000	
709	1	Ecnebi memleketlerde talebe müfettişliği harcırahı	4 000	
689	1	Memurlar harcırahı		20 000
698		Beynelmilel kongre, sergi ve müsabakalara iştirak ve ilmî tetkik seyahatleri masrafı		4 000
Yekûn			24 000	24 000

Millî Müdafaa Vekâleti (kara kısmı) ile İmalâtı Harbiye U. M.

862		Levazım ve teçhizatı harbiye ve fen-niye ve tahkimat masrafı	110 000	
863	2	Ecza ve malzemei baytariye	15 000	
866		Manevre, kadro ve erkânıharbiye seyahatleri masrafı umumiyesi	10 000	
995	1	Mevat ve malzemei iptidaiye	240 000	
864		Nakliyat		225 000
865		Faş mahsus		50 000
872		İnşaat ve tamirat		100 000
Yekûn			375 000	375 000

Umumî yekûn 510 585 510 585

Darülfünunun 1341/1925 malî senesi hesabı ka'ti kanunu

Kanun N°: 1565

Kabul tarihi: 20/2/1930

Madde 1 — Darülfünunun 1341/1925 malî senesi umum varidatı (A) cetvelinde gösterildiği üzere 1 023 447 lira 62 kuruştur.

Madde 2 — Darülfünunun aynı sene umum masarifi (B) cetvelinde gösterildiği üzere 1 011 235 lira 52 kuruştur.

Madde 3 — Tahsisattan 1341/1925 senesi içinde sarfolunamayan 119 637 lira 14 kuruş iptal olunmuştur.

Madde 4 — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 5 — İşbu Kanunun ahkâmını icraya Maarif Vekili memurdur.

22/2/1930

(A) cetveli

Darülfünunun 1925/1341 senesi maliyesi varidat hesabı kat'isi

Fasıl	Madde	Varidatın nev'i	Bütçede mü-rakkam olan muhammenat		Senssi zarfın-da tahsil olunan	
			Lira	K.	Lira	K.
1		Darülfünun varidatı:				
	1	Muvazenei umumiyyeden verilen varidat	1 075 000	00	1 017 938	59
	2	Ücurat ve harçlar	15 500	00		
	3	Hasılatı müteferrika	6 737	00		
	4	Emvali menkule ve gayri menkule hasılatı	1 501	00		
	5	Teberruat	0			
	6	Sinini sabıkadan müdevver	200	00		
		Birinci faslın yekûnu	1 098 938	00	1 017 938	59
2		Edebiyat Medresesi varidatı:				
	1	Ücurat ve harçlar	1 00		277 65	
	2	Hasılatı müteferrika	1 00		186 40	
	3	Emvali menkule ve gayri menkule hasılatı	1 00			
	4	Teberruat	1 00		405 66	
		İkinci faslın yekûnu	4 00		869 71	
3		Fen Medresesi varidatı:				
	1	Ücurat ve harçlar	1 00		174 25	
	2	Hasılatı müteferrika	1 00		248 64	
	3	Emvali menkule ve gayri menkule hasılatı	1 00			
	4	Teberruat	1 00			
		Üçüncü faslın yekûnu	4 00		422 89	
4		Hukuk Medresesi varidatı:				
	1	Ücurat ve harçlar	1 00		940 80	
	2	Vekâletnamelerden alınan iane	1 00			
	3	Hasılatı müteferrika	1 00		823 63	
	4	Emvali menkule ve gayri menkule hasılatı	1 00			
	5	Teberruat	1 00			
		Dördüncü faslın yekûnu	5 00		1 764 43	
5		Tıp Medresesi varidatı:				
	1	Ücurat ve harçlar	1 00		905 50	
	2	Hasılatı müteferrika	1 00		1 546 50	
	3	Emvali menkule ve gayri menkule hasılatı	1 00			
	4	Teberruat	1 00			
		Beşinci faslın yekûnu	4 00		2 452 00	
		Umumî yekûn	1 098 955	00	1 023 447	62

(B) Cetveli

Darülfünunun 925/341 senesi maliyesi masraf hesabı kat'isi

Fasıl	Muhasasatın nev'i	Tahsisat		Tediyeat		İptal olunan tahsisat	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
1	Maaşat ve ücurat	42 198	00	39 185	12	3 012	88
2	Tahsisatı fevkalâde	13 750	00	12 635	76	1 114	24
3	Tamirat	62 500	00	62 357	48	142	52
4	Ecnebi mütehasşislar harcırah ve ücuratı	62 500	00	26 849	72	35 650	28
5	Fakır taiebenin işe masrafı	15 000	00	14 129	89	870	11
6	Kütüphane masarifi tesisiyesi ve kitap bedeli	35 000	00	33 697	57	1 302	43
7	Masarifi mütenevvia	63 125	00	56 896	76	6 228	24
8	Edebiyat Medresesi maaş ve ücuratı	29 123	00	26 168	31	2 954	69
9	Tahsisatı fevkalâde	36 838	00	32 076	25	4 761	75
10	Edebiyat Medresesi masarifi	11 749	00	11 447	69	300	31
11	Fen Medresesi maaşat ve ücuratı	28 635	00	27 058	07	1 576	93
12	Tahsisatı fevkalâde	37 935	00	36 071	51	1 863	49
13	Fen Medresesi masarifi	60 000	00	58 105	52	1 894	48
14	İlâhiyat Medresesi maaşat ve ücuratı	11 460	00	10 546	94	913	06
15	Tahsisatı fevkalâde	13 354	00	9 912	08	3 441	92
16	İlâhiyat Medresesi masarifi	6 375	00	6 154	06	220	94
17	Hukuk Medresesi maaşat ve ücuratı	28 673	00	24 700	94	3 972	06
18	Tahsisatı fevkalâde	35 600	00	31 302	56	4 297	44
19	Hukuk Medresesi masarifi	11 250	00	10 819	48	430	52
20	Tıp Medresesi maaşat ve ücuratı	111 255	00	101 195	17	10 059	83
21	Tahsisatı fevkalâde	91 669	00	75 069	24	16 599	76
22	Tıp Fakültesi ve seririyatları masarifi ummîyesi	245 000	00	229 178	28	15 821	72
23	Eczacı ve dışı mektepleri	23 430	00	22 033	32	1 396	68
24	Tahsisatı fevkalâde	26 550	00	25 805	48	744	52
25	Eczacı, dışı mektepleri masarifi	27 498	00	27 436	05	61	95
	Yekûn	1 130 467	00	1 010 833	25	119 633	75
	A Faslı mahsus (teberruat)	405	66	402	27	3	39
	7			1 130 872	66	1 011 235	52
						119 637	14

Türkiye Cumhuriyeti ile Soviyet Hükûmeti arasında imza olunan dostluk ve bitaraflik muahednamesinin mer'iyet müddetinin temdidini hakkında kanun

Kanun № : 1566

Kabul tarihi 20/2/1930

Madde 1 — Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Soviyetist Sosyalist Cumhuriyetler İttihadı Hükûmeti arasında Pariste 17 kânunuevvel 1925 de imza edilip hükmü 17 kânunuevvel 1929 tarihinde munkazi olan dostluk ve bitaraflik muahednamesinin mer'iyet müddetinin temdidine müteallik 17 kânunuevvel 1929 tarihli protokol tasdik edilmiştir.

Madde 2 — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu Kanunun icrasına Hariciye Vekili memurdur.

22/2/1930

PROTOKOL

Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ve Soviyetist Sosyalist Cumhuriyetler İttihadı Hükûmeti, Pariste 17 kânunuevvel 1925 tarihinde imza olunan dostluk ve bitaraflık muahedenamesini karşılıklı menfaatlerine ve aralarındaki tabii devamlı münasebatı ve samimî dostluğu muhafaza etmek ve daha ziyade kuvvetlendirmek hususunda mütehassis oldukları arzuya mutabık bularak mezkûr muahedenin mer'iyeti müddetinin temdidine karar vermişler ve bu maksatla:

Bir taraftan Türkiye Cumhuriyeti Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Beyefendiyi,

ve

Diğer taraftan Soviyetist Sosyalist Cumhuriyetler İttihadı Hariciye Komiser Muavini Müsyü Karahan ve Soviyetist Sosyalist Cumhuriyetler İttihadının Türkiye Büyük Elçisi Müsyü Suriç'i tayin etmişlerdir.

Mumaileyhim aşağıdaki protokol ahkâmını kararlaştırmışlardır:

Madde 1 — Türkiye Cumhuriyeti ile Soviyetist Sosyalist Cumhuriyetler İttihadı arasında 17 kânunuevvel 1925 tarihinde Pariste aktolunan dostluk ve bitaraflık muahedesini inkızası

tarihinden itibaren iki sene müddetle temdit olunmuştur. Bununla beraber âkit taraflardan biri muahede'ye nihayet vermek arzusunda olduğunu iki senenin hitamından altı ay evvel diğer tarafa bildirmezse muahede bir senelik yeni bir devre için kendiliğinden temdit edilmiş addolunacaktır.

Madde 2 — Âkitlerden her biri kendisi ile diğer tarafın kara veya denizden doğrudan doğruya komşuluğunda bulunan sair Devletler arasında neşredilmiş vesikalar haricinde hiç bir taahhüt mevcut olmadığını beyan eder.

Âkitlerden her biri diğer tarafa iblâğ etmeksizin işbu tarafın kara veya denizden doğrudan doğruya komşuluğunda bulunan Devletlerle siyasî mukaveleler akdine matuf müzakere'lere giri, memegi ve bu kabil mukaveleleri ancak mevzuubahs tarafın muvaffakati ile akte, megi taahhüt eder.

Şukadar ki bu Devletlerle tabii münasebatın tesisi veya idamesi maksadına matuf olan ve neşredilecek bu'unan vesikalar yukarıdaki taahhütten hariçtir.

Madde 3 — Türkiye Soviyet dostluk ve bitaraflık muahedesine raptedilerek mezkûr muahedenin eczayı mütemmimesinden olacak olan işbu protokol yukarıdaki birinci madde hükümleri mucibince temdit edilen muahedenamenin mer'iyeti müddetince muteber olacaktır.

İşbu Protokol âkit tarafların yekdiğerine tebliğ edecekleri tasdik muamelesi akebinde mer'iyete girecektir.

Ankarada iki nüsha olarak 17 kânunuevvel 1929 da tanzim edilmiştir.

KARAR

Gedizin Küçükler köyünden Emin oğullarından Mustafa oğlu Kömürcü Molla Mustafanın ölüm cezasına çarpılması hakkında

Karar N°: 551

Gedizin Küçükler köyünden Hasan oğlu Osmanı gayri meşru münasebatta bulunduğu karısı Sultan ile vücudunu ortadan kaldırarak mal ve arazisini elde edip evlenmeği kararlaştırdıktan sonra eve gelerek bıçakla karnından yaralamak suretile taammüden öldüren Gökler köyünden Emin oğullarından yirmi sekiz yaşında Kömürcü Molla Mustafa hakkında icra kılınan

muhakeme neticesinde Kütahya Ağırceza Mahkemesinden ölüm cezasına mahkûmiyetine dair verilen kararın tahfif ve tahvilini müstelzim bir sebep görülemediğinden Teşkilâtı Esasiye Kanununun 26 nci maddesine tevfikan mezkûr cezanın infazına, Ümumi Heyetin 33 üncü in'ikadınının 1 inci celsesinde karar verilmiştir.

20/2/1930

KARARNAMELER

Kararname No: 8448

Sabık Osmanlı tebeasından olup 1321 tarihinde Rusyaya giderek bir daha avdet etmediği ve millî mücadele esnasında Türkiye hududu haricinde kaldığı anlaşılan İstanbulda üçüncü dairenin Mirahur İlyas Bey mahallesinin Narlıkapı çeşme caddesinde 240 numaralı hane üzerine kayıtlı ve 1288 doğumlu Hirito oğlu Hiristonun 1041 numaralı kanun ahkâmına tevfikan Türk vatandaşlığından çıkarılması, Dahiliye Vekâletinin 29/1/1930 tarih ve 1682/96 numaralı tezkeresile yapılan teklifi üzerine

İcra Vekilleri Heyetinin 5/2/1930 tarihli içtimanda tasvip ve kabul olunmuştur. 5/2/930

REİSİCÜMHUR
GAZİ M. KEMAL

Başvekil <i>İSMET</i>	Adliye Vekili <i>M. ESAT</i>	Millî Müdafaa Vekili <i>M. ABDÜLHALIK</i>	Dahiliye Vekili <i>Ş. KAYA</i>
Hariciye Vekili <i>Dr. T. RÜŞTÜ</i>	Maliye Vekili <i>Ş. SARACOĞLU</i>	Maarif Vekili <i>CEMAL HÜSNÜ</i>	Nafia Vekili <i>RECEP</i>
İktisat Vekili <i>ŞAKİR</i>	Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekili <i>Dr. REFIK</i>		

Kararname N° : 8907

Türk parasının kıymetini korumak için kambiyo, nukut, esham ve tahvilât muamelâtı hakkında Maliye Vekâletince tanzim ve teklif olunup İcra Vekilleri Heyetininin 26/2/1930 tarihli içtimaında telkik ve mütealea edilen merbut 1 numaralı kararnamenin tatbiki tasvi ve kabul olunmuştur.

26/2/1930

REİSİCÜMHUR
GAZİ M. KEMAL

Başvekil	Adliye Vekili	Millî Müdafaa Vekili	Dahliye Vekili
İSMET	M. ESAT	M. ABDÜLHALIK	Ş KAYA
Hariciye Vekili	Maliye Vekili	Maarif Vekili	Nafta Vekili
Dr. T. RÜŞTÜ	Ş. SARACOĞLU	CEMAL HÜSNÜ	RECEP
İktisat Vekili	Sihhat ve İctimaî Muavenet Vekili		
ŞAKİR	Dr. REFİK		

TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA

1 numaralı kararname

Madde 1 — Kambiyo, nukut, esham ve tahvilât işlerinde sipekülasyon memnudur.

Madde 2 — Kambiyo sipekülasyonu : 1447 numaralı kanunun 29 uncu maddesi mucibince Maliye Vekâletince tanzim ve ilân olunan ihtiyaç listesine muvafık olmayan veyahut borsa ve banka ve Maliye Vekâletinden mezuniyet almış banger kişeleri haricinde veya açıktan yapılan kambiyo alım ve satımlarıdır.

Madde 3 — Kambiyo, nukut ve tahvilât alım ve satımı bankalarla Maliye Vekâletince mezuniyet verilecek bangerler marifeliyle yapılır. Borsa acenteleri ancak bu banka ve bangerlerden aldıkları alım ve satım emirlerini icra edebilirler.

Madde 4 — Kambiyo işleri yapanlar bu işleri kimin için yaptıklarını kambiyo murakipliğine bildirmeğe ve iş yaptırılanlar da işlerinin ihtiyaç listesine muvafık olduğunu ispat edici evrakı ihtiyaç listesinde gösterilen mahallere ibraz ve tevdi etmeğe ve istenilecek malûmat ve izahatı vermeğe mecburdurlar. Bu evrak bir daha istimal edilmemek üzere banka veya bangerler veya murakiplikçe iptal ve icabedenleri hıfzolunur.

Madde 5 — Bankalarla bangerlerin ecnebi kambiyoğunu ve nukudunu karşılık tutarak Türk lirası üzerine avans yapmaları memnudur.

Madde 6 — Banka ve bangerler kişelerinde her gün alıp sattıkları kambiyoaların farkını ertesi günü akşamına kadar borsada karşılayarak kapatmağa mecburdurlar. Ancak beş yüz isterlerinden aşağı olan küsurat ertesi güne devrolunabilir.

Madde 7 — Borsa bulunan mahallerde banka ve banger kişelerindeki kambiyo alım ve satım fiatları muamelenin

yapıldığı anda borsadaki İsterlin fiatına nazaran beher İsterlin veya muadili için nihayet iki kuruş tecavüz edemez.

Madde 8 — Banka ve bangerler Türk parası olarak yapılan tevdiatı Maliyenin ihtiyaç listesi haricinde hiç bir suretle ecnebi kambiyo ve nukuduna tahvil edemezler.

Madde 9 — Türkiyede müesses olmayan ve Türkiyede şubesi bulunmayan eşhas ve müessesat lehine banka ve bangerler ve sair müesseselerce Türk parası üzerinden kredi açılmaz.

Madde 10 — İmt yazılı ve sermayesinde devletin iştiraki olan şirketler mevduatını ancak sermayesi Türk parası olan bankalarda bulundurabilirler.

Madde 11 — 1447 numaralı kanunun 29 uncu maddesi mucibince Maliye Vekâletince tanzim ve 17 temmuz 1929 tarihinden itibaren mer'i olan ihtiyaç listesi haricinde döviz tedarikinin menedilmiş olmasına binaen efrat ve müessesat arasında ecnebi kambiyo ve nukudu esası üzerinden yapılmış ve yapılacak dahilî alım ve satım ve ikraz ve istikraz muamelaından mütevellit borçlar döviz olarak tediye olunmaz. Bu kabul borçlar tediye günündeki borsa rayici üzerinden Türk parası olarak tediye olunur.

Madde 12 — Maliye Vekâleti namına Borsa komiserliği ve kambiyo murakipliği kambiyo ve nukut ve tahvilât muamelâtına ait hususatin tetkiki için banka ve bangerler ve ticarethaneler ve sair müessesattaki evrak ve defterleri tetkika salâhiyetlidir. Bu müesseseler komiserlik veya murakiplikten istenilen evrak ve vesaik ve her nevi malûmatı ibraz ve itaya mecburdurlar.

Madde 13 — Borsa acenteleri acentelikten başka hiç bir iş yapamaz. Kendi nam ve hesaplarına kambiyo ve nukut ve esham ve tahvilât alıp satamaz ve aldırıp sattıramaz. Bunlar muamelelerini günü gününe defterlerine kaydetmeğe ve aynı günde bir cetvelle borsa komiserliğine veya murakipliğe bildirmeğe mecburdurlar.

Madde 14 — İthalat emtiası bedellerinin tediyesi için bankalardan döviz tedariki ancak bu ithalâta ait olup gümrük idarelerince verilecek olan muamele vergisi makbuzunun ibraz ve tesliminde mümkündür. Verilecek döviz miktarı malın makbuzdaki muamele vergisinin esaslarından birini teşkil eden maliyet fiatını tecavüz edemez. Fazla kambiyo almak maksadile maliyet fiatını hakiki miktar ve ihtiyacattan ziyade göstermek memnudur. Muamele vergisinden müstesna olan ithalât döviz murakiplikçe yapılacak tetkikat neticesinde temin olunur.

Madde 15 — Bankalar muamele vergisi makbuzu alınmadan evvel müşterilerine işin tekâmül safhalarında döviz avansı yapabilirler. Tacirlere bu suhuleti gösterebilmek için bir miktar açıktan döviz almak isteyen bankalar olursa Maliye Vekâletinin tespit eyleyeceği bir miktar için müsaade olunur.

Madde 16 — Gümrükten alınacak muamele vergisi makbuzunun istilzam eylediği döviz miktarının bir kısmı veya hepsi daha evvel tedarik edilmiş veya tediye edilmiş ise o miktarı bankalar tenzil ederek mütebakisini tediye edeceklerdir.

Madde 17 - Maliye Vekâletinin mezuniyeti olmaksızın türkiyeden esham ve tahvilât ve kuponlarının ve Türk parasının ihracı memnudur.

Madde 18 - Açıkta veya borsa ve banka haricinde yapılan tahvilât ve kupon alım ve satımı sipekülasyondur.

Madde 19 - Maliye Vekâletinin mezuniyeti olmadıkça Türkiyeye esham ve tahvilât ve kupon ithal olunamaz.

Madde 20 - Coberler kendi nam ve hesaplarına da olsa borsadan esham ve tahvilât alıp satamazlar.

Madde 21 - Mubayaa olunacak tahvilât kuponlarile beraber eshabı namına ancak bankalarda muhafaza olunabilir.

Madde 22 - Açıkta veya borsa ve bankalar haricinde yapılan veya ihtiyaç listesine muvafık olmayan ecnebi nukudunun alım ve satımı sipekülasyondur.

Madde 23 - Efektif ecnebi nukudunun alım ve satımı kambiyo hakkındaki ahkâma ve ihtiyaç listesine tevfiikan bankalar ve bangerlerce icra edilir.

Sarraflar, yalnız ecnebi paralarını Türk parasına tahvil edebilirler. Tahvil ettikleri ecnebi paralarını banka ve bangerlere satmağa mecburdurlar.

Madde 24 - Kambiyo ve nukut, esham ve tahvilât işleri peşin olarak yapılır. Bunların teslim ve tesellümü akit gününün ertesi akşamına kadar ifa ve ikmal olunur.

Madde 25 - Ecnebi dövizi natık çek ve bonolar ve poliçeler ve hesabı cariler Maliye Vekâletinin muvafakati olmadıkça bankalardan başka kimseye ciro edilemez.

Madde 26 - kambiyo ve nukut ve esham ve tahvilâtı satmağa ve almağa mezun banka ve bangerler aldıkları ve sattıkları dövizin ve esham ve tahvilâtın nevi ve miktarile tarihini ve alış ve verişin icra edildiği saat ve dakikayı ve fiyatını ve müşterinin isim ve hüviyetini ve imzasını gösterir dip koçanlı bir vesika vermeğe ve bu muamelelerini aynen murakiplikçe musaddak bir deftere kayıt etmeğe ve bu defterlere bir gün zarfında yazılı olan muameleleri ertesi günü öğleye kadar bir bordro ile murakipliğe bildirmeğe mecburdurlar.

Madde 27 - Eşhas ve müessesatın bankalar nezdindeki Türk lirası hesabı carisinden döviz hesabı carisine münakale icra edilemez.

Madde 28 - Bankalar ve bangerler nezdindeki döviz hesabı carisinde bakiyei matlupları mevcut olan eşhas ve müessesat bu mevcutlarını ihtiyaç listesine tevafuk eden ihtiyaçlar için istimal edebilecekleri gibi banka kişilerinde veya borsalarda da sattırabilirler.

Madde 29 - Bu kararnamede yazılı ahkâma muhalif harekette bulunanlardan 22-2-1930 tarih ve 1567 numaralı kanun mucibince hükmolunacak para cezalarının tahsilinde yarısına kadarı muhbirlerine verilir.

Madde 30 - Kambiyo murakibi bulunmayan mahallerde bu vazifeler o mahallin en büyük mal memuru tarafından ifa olunur.

Madde 31 - Memleket haricine nakit ve kambiyo esham ve tahvilâtı doğrudan doğruya veya bilvasita ve Maliye Vekâletinin müsaadesi olmaksızın ihraç etmek ve harice sermaye kaçırmak memnu olduğundan girdik'leri iş icabı ve bilhassa inşaat şirketleri ve müteahhitler bu işlerinin ifası esnasında hesaben hariçten getirip sarfetmeğe mecbur oldukları dövizleri Türkiyede hangi bankaya sattırdıklarını sorulduğu takdirde ispat edici vesai ki hazır bulundurmağa mecburdurlar.

Madde 32 - Bu Kararnamenin neşrinden evvelki ithalattan mütevellit kambiyo ihtiyaçları murakiplikçe yapılacak tetkikat neticesindeki mezuniyete bağlıdır. Bu gibi döviz ihtiyaçları için kararname neşrinden itibaren on ben gün zarfında beyanname verilmek ve müracaat vesikası alınmak lâzımdır.

Madde 33 - İhracı kanunen memnu olan madenî altın bu kararname ahkâmına tâbi değildir. Kanunu mahsusundaki hükümlere tâbidir.

Kararname N° : 8840

İstiklâl harbine iştirak etmeyen ve Türkiyede alâkası kalmadığı anlaşılan İstanbulda Sultan Ahmette Bostani Ali mahallesinde kilise sokağında 26 numaralı hane üzerine kayıtlı 1308 doğumlu Nasip oğlu Zara Köleyanın 1041 numaralı kanuna göre Türkiye vatandaşlığından çıkarılması, Dahiliye Vekâletinin 29/1/930 tarih ve 3273/95 numaralı tezkeresile yapılan teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyetinin 5/2/930 tarihli içtimasında tasvip ve kabul olunmuştur.

5/2/1930

REİSİCÜMHUR
GAZİ M. KEMAL

Başvekil	Adliye Vekili	Millî Müdafaa Vekili	Dahiliye Vekili
İSMET	M. ESAT	M. ABDÜLHALIK	Ş. KAYA
Hariciye Vekili	Maliye Vekili	Maarif Vekili	Nafia Vekili
Dr. T. RÜŞTÜ	Ş. SARACOĞLU	CEMAL HÜSNÜ	RECEP
İktisat Vekili	Sıhhat ve İctimaî Muavenet Vekili		
ŞAKIR	Dr. REFİK		

